

NÓGRÁDI HÍREK

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT NÓGRÁDVÁRMEGYEI POLITIKAI HETILAPJA

A mi nagy napunk...

Szeptember 15-én életbe lépett a békeszerződés, amely visszaadta Magyarországnak önrendelkezési jogát. A béke hivatalos kezdetének pillanatában az ország templomaiban megkondultak a harangok, Tildy Zoltán a magyar köztársaság elnöke a harangzugás után szózatot intézett a nemzethez. A nemzet pedig önmagában elmélyülve hálálkodik azért a nemes gesztusért, amelyet hatalmas szomszédunk a szovjet nép, a békeszerződés ratifikálásával ez alkalommal is mutatott Magyarországnak irányában.

100 esztendő óta először nyerte vissza Magyarország függetlenségét amelyet 48 után elherdáltak a magyar urak, hozzá akasztván e nemzetet a habsburgi dinasztia szekéréhez. Közel száz esztendőn keresztül idegen érdekeket szolgált ez a nemzet és most jutottunk először abba a helyzetbe, hogy saját hazánkban magunk legyünk a tényezők.

Két és fél évvel ezelőtt egy romokban heverő országot kapott a felszabadult magyar nép örökségképpen. Ezalatt az idő alatt minden idegszálat megfeszítve törekedtünk arra, hogy új életet teremtsünk a romok helyén. Bár a békeszerződések még nem voltak jóváhagyva, mégis a nagy Szovjet nép, ahelyett, hogy élt volna a győztes jogával, — mert élhetett volna, — ahelyett megadta a lehetőséget, hogy a magyar nemzet önmagát kormányozza. Haza engedték nagy tömegekben hadifoglyainkat, noha ez eddig a békeszerződések ratifikálása előtt sohasem volt szokásos. Kereskedelmi összeköttetést teremthettünk a Szovjet Unió példája nyomán és mindezekkel bizonyosságot tett a magyar nép iránti őszinte barátságáról.

A béke okmányok ünnepélyes elhelyezése ilyenformán valóban csak egy dátum, amelyre kell, hogy mindenkor hálával emlékezzünk, de lényegében a tényleges béke ennek előtte fennállott. Csak így vált lehetségessé az ország újjáépítése, földművelésünk, iparunk, kereskedelmünk oly magasfoku helyreállítása, hogy az ország dolgozói már igényekkel is felléphetnek mindezekkel szemben.

A lefolyt választások pártunk részéről a béke jelszavával indultak. Ezt a tényleges békét akarjuk mi most Szociáldemokraták, olyanná formálni, hogy abban valóban kialakíthassuk a minden dolgozót egyformán megillető szabad és független életet. Hogy a koalícióban helyet foglaló pártok valóban végrehajthassák azt az átfogó tervet, amely országunk népét egy biztonságos létalapsra helyezi. Mi Szociáldemokraták épp ezért örömmel gondolunk

Összeült az új országgyűlés

Keddén délelőtt ünnepélyes külsők között összeült az új országgyűlés. A képviselők különösen az első ízben megválasztottak jóval az ülés megnyitása előtt megjelentek a parlamenti folyosókon, hogy megismerkedjenek azzal a területtel, amelyen az elkövetkező időkben megvívják politikai harcaikat. A baloldali folyosókon főként munkások és parasztlakó a demokrácia igazi képviselői csoportosultak egy-egy parlamenti harcokban edzett társuk körül. A jobboldali folyosón és a büfében az úgynevezett „jobb körök” kaszinó hangulata uralkodott. A karzatok zsufoltságát megteleték és az újságíró páholyokban a bel- és külföldi sajtó képviselői helyezkedtek el.

Néhány perccel 10 óra után megkezdődött az ülés amelyen Malasits Géza

elvtársat a Szociáldemokrata Párt képviselőjét — aki 24 esztendeje tagja a parlamentnek — korelnökké választották.

Délben 12 órakor Tildy Zoltán köztársasági elnök mondotta el ünnepélyes megnyitó beszédét, amelyben a magyar népet békés munkálkodásra szólította fel, méltatta szeptember 15-ike, a magyar békeszerződés életbelépése napjának jelentőségét, kifejezte háláját a három nagyhatalom iránt és arról szólt, hogy a Szovjet Unió irántunk tanúsított nagylelkűségét tettekkkel kell viszonzni. Elismeréssel szökött a föld dolgozóinak erőfeszítéséről és az ipari munkásságról. Kifejtette magyarországnak külpolitikai céljait és annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy az ország a felemelkedés útján van.

A köztársasági elnök ünnepi beszéde után az országgyűlés tisztikarának megválasztására kerül sor. Az első mérkőzés az ellenzék és a koalíció között megtörtént, mivel a Pfeiffer csoport egyik tagja névszerinti szavazást kért. A szavazás eredményeképpen a koalíció jelöltjét Nagy Imrét abszolút többséggel a ház elnökévé választották. Miután az ellenzék is látta, hogy a koalíció sorait nem tudja megbontani, a többi tisztviselőket, már közfelkiáltással választották meg. Az egyik alelnök Kéthly Anna eivtársnő, háznagy Szeder Ferenc elvtárs, jegyző Hajdu Ernőné elvtársnő lettek a Szociáldemokrata Párt részéről, míg a többi alelnöki és egyéb tisztségekre a koalíció más pártállású tagjai választották meg.

Péntekig nem alakult meg a kormány

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy még mindig nem alakult meg a kormány. pedig fontosnak tartjuk, hogy ez minél előbb bekövetkezzék, mert hiszen a választásokat azért kellett megtartani, hogy munkaképes együttést hozunk létre. Az újjonnan megválasztott gazdasági bizottság ülését már péntekre ki is tűzték,

reméljük, hogy a koalíciós pártok minél előbb megegyeznek az új kormány összetételében, amelyre nagy feladatok várnak. Egy munkaképes kormány maga mögött találja az ország dolgozó millióit és számíthat a szociáldemokrata munkásság tárgyilagos együttműködésére.

mivel annak sürgősen meg kell szabnia az országgyűlés első hónapjának költségvetését. A politikai bizottság első ülésének időpontja még bizonytalan. Hír szerint a kormányalakítás kérdéseinek tárgyalására a pártvezéri konferencia csak pénteken ül össze épp ezért kormányalakítás addig nem várható. Hiszünk és

A kisipar helyzete és jövője a demokráciában

Kora tavasszal vasárnaponként az ipartestület vezetőségével a testületünkhöz tartozó 29 község, mintegy 450 iparosát látogatjuk, hogy segítségükre legyünk, megismerjük panaszait, hitet önbizalmat, a jövőben való reménykedést hintsük el közöttük.

Sajnos, mindezekre nagy szükség van a falvakban, mert igen szomorú képet ad, ha beletekintünk az ott működő kisiparosok életébe.

Egyik súlyos panaszuk, hogy anyaggal ellátva egyáltalán nincsenek és az a csekély mennyiség, amivel az ipartestület az anyaghivataltól kapott nyersanyaggal ellátja őket, egy pár napra biztosítja kényerüket.

arra, hogy végre ténylegesen szabad és független hazánkat a magunk népének erejével kormányozhatjuk. Ezért kell fokozott figyelemmel fordulnunk a politikai élet mindennapi eseményei felé és ezért kell keményen és határozottan tudásunkkal és munkahelyünkön való becsülettel

Legtöbb község a nehéz közlekedési viszonyok következtében, messze esik Salgótarjától és a kis mennyiségű anyag átvétele még külön költség és legtöbb esetben egy napi fáradságba kerül. Pestre menni pedig, hogy ott szerezzék be, olyan költségeket jelent, amit egyáltalán nem bírnak el.

Egyedüli örömük a bőséges gyermekáldás, ez edzi őket a szívós kitaró munkára és ezért megyünk közéjük, hogy megértessük velük, hogy végre a demokráciában Nekik is megvan a helyük és a demokratikus kormányzat a hároméves tervben gondoskodik a kisiparról is, ismerve annak országépítő és fenntartó fontosságát.

helytállásunkkal erősíteni a magyar demokráciát. Ezért kell valóban Szociáldemokratáknak lennünk, akik a munkásosztály nagy ügyéért, a magyar dolgozó nép felemelkedéséért most is úgy, mint a múltban

Legtöbb gyűlés kezdetén bizonyos féltékenység, alázatosság és a megfélemlített, elnyomott ember bátortalansága ült ki arcukra, lehet rajtuk látni, hogy csak dolgozó, tűrő, nélkülöző tagjai a társadalomnak és soha nem nyílik ajkuk méltatlankodásra, követelésekre, mert érzik, hogy az ország egy értelem nélküli háború következtében koldussá lett és a közös sorsban részt kell vállalniuk a boldogabb jövő reményében.

Azért megyünk közéjük, hogy megértessük velük; mindez igaz és tény. De azt is kell tudniok, hogy a 200.000 magyar kisiparos 1.300.000 magyar léleknek kell, hogy kenyeret keressen, illetve tartson el. Az ország ipari termelé-

dacosan, keményen és önfeláldozóan tudunk és akarunk dolgozni.

A magyar nép sorsa önmaga kezében van. Ugy építsünk és úgy politizáljunk, hogy e békeokmány újabb ezresztempőkre kúnduló pontja lehessen a boldog és meglegegett emberek otthonának.

10 ezer kötetes könyvtárat kap Salgótarján

Most értesültünk róla, hogy a vármegyei szabadművelődési felügyelőn keresztül a Kultusz Miniszter Salgótarján város részére 10.000 kötetes könyvtárat ajánlott fel, azzal a kikötéssel, hogy helységről és a könyvek elhelyezéséhez szükséges állványokról részben a város, részben a társadalom gondoskodik.

Örömmel köszöntjük ezen adományt városunk nevében, mert sok ezer dolgozónak tanítómestere lesz. A város polgármestere ígéretet tesz lapunkon keresztül, hogy minden körülmények között törekedni fog a könyvek elhelyezésére, olyan formában, hogy az mindenkor a társadalom rendelkezésére állhasson.

Reméljük, hogy a társadalom is meg fogja tenni kötelességét, ha a könyvtár elhelyezéséhez a segítséget kéri a könyvtár-bizottság.

A balassagyarmati nőmozgalmunk tanulmányi kirándulása

Balassagyarmati Szociáldemokrata Nőmozgalom felejthetetlen utjáról számolok be, amely kellemes volt, mint egy kirándulás és hasznos, mintegy tanulmány ut.

Negyven tagu jókedélyű nővel száguldott fővárosunkba a tehergépkocsi. Mindenki szemében érdeklődés csillogott. Hová megyünk, hol állunk meg? Első állomásunk a budapesti városháza volt. Itt üdvözöltük Polákné, Stern Szeréna elvtársnőnk, ki szeretettel fogadott bennünket és vezetőt is adott mellénk.

Innét a Központi Anya-és Csecsemővédelmi Intézetbe mentünk. Csoporkokban néztük végig azt a nagy küzdelmet, mely az anya egészségének biztosításával a csecsemő életéért folyik. Az eredmény kimutatható, a háborús 60%-os gyermekhalandóság lecsökkent 12%-ra. A munka nem állt meg, el kell jutni rövidesen a dániai 5%-ig.

A Marcipán-uti fővárosi szeretetotthonba látogattunk ezután. Romokból kellett újjáépíteni, hogy menedéket nyujtsanak azoknak, kiknek nincs senkiük és képtelenek eltartani önmagukat. Kedves mosolygós nénikék igyekeznek megszámlált napjaikat egy kis munkával és megelégedéssel eltölteni.

A gyermekekkel és az ifjúsággal, kiket a szocialista szellem nevel, a Széll-utcai alapítványi fiuotthonban, az Erzsébet-hadiárva leányotthonban és a székesfővárosi hűvösvölgyi gyermekotthonban találkoztunk. Ezekben az otthonokban, vonzó meleg családi környezet fogadott minket. A magyar demokrácia áldozatkészsége, valamint svéd, norvég és dán demokráciák szolidaritásából fakadt jólét.

A Széll-utcai alapítványi fiuotthonba, hová éppen ebédidőben értünk, az intézet igazgatója ismertette az intézet életmezését, mely egyenlő a főváros minden intézményében. Pld. egy napi menü: reggeli 3 dl. tejeskávé, vagy kakaó kenyérral, tizóráitej, vajjas vagy mézeskenyér. Ebéd: amit nemcsak ismertetni hallottunk, hanem el is fogyasztottunk és mindannyian szakértelemmel kifogástalannak találtuk: paradicsomleves, marhasült burgonyával és uborkasaláta. Vacsora tojásos galuska és egy 1/4 kgr. barack. Egy gyermek havi ellátása 300 forintba kerül a fővárosnak. Ezt az ellátást csak nagyon keves szülő tudja biztosítani a gyermekének, a mai helyzetben. Polákné elvtársnő második édesanyja a fővárosi gyermekeknek, olyan szeretettel gondoskodik róluk.

Az Erzsébet-hadiárva leányotthonban, örömmel láttuk, hogy együtt vannak egy lakó és hálószobába, tanonciskola, egyetemhallgató és képzős növendékek. A különbség eltörése nem akadályozza, sőt növeli a családi hangulatot.

Az utolsó állomásunk a székesfővárosi hűvösvölgyi gyermekotthon. Egy idevarázsolt kis gyermeklakhoz hasonlít, parkettes helyiséggel, mely a kicsikhez van méretezve, pld. az óvoda munkatérjében kicsi kis székek asztalokkal, mintaszertű munkaeszközökkel, kocka, pálcika, különböző játékok, bugócsiga, golyó, labda, babák menyasszony, völegénynek felöltöztetve, szóval minden, ami a gyermek képzeletét fejleszti és alkotási ösztönét foglalkoztatja, s aminek tud is örülni. A hálószoba kicsi kis fehér ágyakkal berendezve, az ágyak végébe kis fésűtartó, amibe megkülönböztető jelző van kivarva pld. egyiken cseresznye, másikon, liba és különböző formák, ezek a megkülönböztetések a gyermek minden holmiján fél vannak tüntetve. Fürdőszoba kicsikék részére készült kis kádakkal, lábmosókkal és tusoló helyiségekkel. Kint az udvaron, mely parkírozott, tele virággal, fenyővel, sok kis gyermek játszadozott. Az egyik hintázott, a másik homokból várat épített, volt egy csoport, mely körbeülve „megy a gyűrű vándor utra” című dalos játékot játszottak. Mindannyiunknak a legmaradandóbban belevésődött emlékezetébe, amit láttunk, s ami meserországnál is különb és szebb volt, mert igaz volt. Megtelt a mi szívünk is szeretettel, örömmel, talán azért, mert a gyermek áll legközelebb hozzánk és mert ennek a sokat szenvedett gyermeknek a nevelése a jövő demokratikus szocializmusának a biztosítója.

Mindannyian úgy éreztük, hogy nem mindennapi élményben volt részünk, sok jósnak és szeretetteljes munkának az eredményét láttuk az 1947 év óta újjászületett intézményben

E helyről is köszönetünket küldjük Polákné Stern Szeréna elvtársnőnknek, akinek áldozatkész és fáradhatatlan munkájából annyi jólét fakad. Lelkes munkájához mi is csatlakozunk szociáldemokrata nők, a nőmozgalmunkon keresztül, hogy kialakuljon egy jobb társadalmi, gazdasági helyzet, mely minden dolgozó boldogulásához, a demokratikus szocializmushoz vezet.

Fassiszta összeesküvés Szlovákiában

Komoly földalatti fassiszta szervezet leplezték le Szlovákiában. Az állami közbiztonsági szervek letartóztatták. Vlaszov gárda egyik tagját aki mint volt SS katoná a Szlovák felkelés ellen harcolt. Kihallgatása vezette a hatóságokat arra a meggyőződésre, hogy komoly földalatti szervezet működik Szlovákiában és ezért szeptember 13-án erőlyesen hozzáláttak a terrorista banda felgöngyölítéséhez.

Eddig 80 személyt tartóztattak le akik résztvettek az összeesküvésben.

A házkutatások és kihallgatások alapján megállapították, hogy az összeesküvés célja a köztársaság elleni felkelés és Benes köztársasági elnök elleni merénylet volt.

A letartóztatottak között sok állami tisztviselő is van.

H I R E K

Athelyezés. A Szociáldemokrata Párt központi titkársága Jenei Arthur járási szervező titkárt Pécsre került szervező titkárnak helyezte át. Nem dicsérjük salgótarjáni munkájáért mert dicsér a végrehajtott és helyesen elvégzett feladat. Salgótarjánban mindég úgy fogunk rád gondolni mint az igazi élharcosra, akik soha vissza nem torpanva viszik a demokrácia zászlaját. Kívánpunk ujj beosztásodhoz erős akaratot még több munkabírást. **ELŐRE A SZOCIALIZMUSÉRT!!!**

Mi okozza ezt a szeszélyes időjárást. Hazánkban katasztrófális szárazság és az ugyszólván eső nélkül elmúlt nyári hónapok óriási kárt okoztak a mezőgazdaságban. De nemcsak Magyarországon okozott az időjárás ilyen nagy károkat, hanem európa többi államaiban is. Svájcban jelentik pld., hogy ott is katasztrófális a szárazság. A kiszáradt folyók medre tele van elpusztult halakkal. A legelők nagyrészen kiégtek óriási mennyiségű takarmány semmisült meg. Nagyon természetes, hogy a takarmány hiány miatt a szarvasmarha állományt nagyrészt levégiják. Ennek főleg az az oka, mert a tehenészetek számára takarmányt sehonnét inportálni nem tud.

A svájci nemzeti bank megszüntette az aranyeladást
A svájci nemzeti bank hivatalosan közölte, hogy a spekuláció megfékezése érdekében ideiglenesen megszünteti az aranyeladást. Nemzetközi szállítások lebonyolítására, valamint a svájci aranyművesek törvényes szükségleteinek kielégítésére azonban továbbra is ad el aranyat.

S z i n h á z

Balogh László színigazgató — társulata, az örökbecsű „Cigánybáró” vigoperával mutatkozott be Balassagyarmat közönségének. Az egész együttes oly nagy sikert aratott, hogy első szereplésükkel meghódították a közönséget. Szünni nem akaró tapsorkánok köszönték a művészek játékát. Saághy Erzsébet mint Saffi cigánylánya gyönyörű szopránjával, rutinos játékával magával ragadta a közönséget. Ilyen iskolázott hanganyaggal és játszótelhetséggel az operaház színpadán az első között is megállná a helyét. Méltó partnere volt Barinkai szerepében Balogh László igazgató aki betegség dacára gyönyörű tenorjával és tükéletes alakításával a legtöbbet nyujtott. Külön dicsérendő Váci Kató és Gombos Kató klasszikus magyar táncduettje. Az egész együttes messze felülmúlja a „vidéki” jelzőt. A bemutatkozó után azt tapasztaltuk, hogy a társulat minden nap megtartja színvonalát.

ZSIRRA van szüksége

?

**Részletre kössön
bérlethizlalási
szerződést:**

**Vastagh Kertgazdaság
és Sertész-hizlaldánál.**

**Közp. iroda: Budapest II.
Virágárok 14.
Telefon: 163-910.**

Ismételten visszautasítjuk

azt a buta mesét, amit a Kommunista Párt salgótarjáni lapja, a „Nógrádi Ujság” nem először talál olvasói elé a Szociáldemokrata Pártól. A kolhoz és csajka meséjét mindenki által köztudottan a reakció terjesztette és nem mi. Nagyon jól tudja ezt a cikkíró is és trással szinte tudatosan rontja a két munkaspárt közötti együttműködést.

Ha valóban a munkaspártok közötti együttműködést akarja szorgalmazni, akkor intse szocialista magartásra azokat az olvasóit, akik a választások alatt nem éppen épülésre méltóan viselkedtek, a Szociáldemokrata Párt előadóival és agitátoraival szemben.

Hiába akar bennünket kisebbiteni azzal, hogy újra és újra elismételi a 75.000-es szavazatvesztésünket, mert mindenki tudja, hogy Partunk becsületes és tiszta szavazatai, a választás sokkal nagyobb számú szavazatainál is többet érnek.

Hogy pedig megegyezzen ne legyen „Weimar”, ahhoz épp az ilyen pszichológusok nem nagyon járulnak hozzá. Jó volna, ha a cikkíró is megtanulná a munkásmozgalm történetét és akkor bizonyára tudná, hogy ma olyan időket élünk, amikor Magyarországon a munkásosztály minden egyes tagjának, de különösen a toltfogatóknak olyan magartartást kell tanusítaniuk, amely eleve kizár minden reakciós kajánkodást.

A tanulságot tehát ilyképp tessék levonni ebből a választásból. A Szociáldemokrata Párt volt, van és lesz és bennünket megdezettek ebben az országban is a harcok annyira, hogy nem esünk tédre még a baloldalinak látszó orrbavágásoktól sem.

A tüzet nem mi nyitottuk a Kommunista Párt ellen, hanem az ilyen ujságközlemények jelentik az ortvámádást a munkásegység ellen a választások előtt és után is.

Azt írja a „Nógrádi Ujság”, hogy „Induljon meg hát a széthuzás, a testvérharc helyett az országépítő munka.” Ugy gondolja ugyebár, hogy mint a rossz tanító, először jól elnádpalcáz bennünket, azután majd bocsánatot kérünk, hogy nem hagytuk magunkat simán meg rugdosni.

Tisztelt Nógrádi Ujság! Azt hiszem ezt a felhívást Önök nem komolyan mondják. Mert, ha igen, akkor mi mást kérünk. Tessék sürgösen abbahagyni az ellenünk való acsarkodást és tettekkel bizonyítani a munkásegység iránti készséget. Mert Nógrád-megyében igen nagy szükség van arra, hogy kommunista elvtársaink valóban bebizonyítsák, hogy a munkásegység a szociáldemokratáknak is biztosít ugyanolyan jogokat, mint nekik.

A két munkaspárt központi Vezetősége arra törekszik, hogy az újlag meginduló parlamenti ciklusban is egységesen álljon a munkásosztály frontja, ne tessék tehát ilyen oldalbavágásokkal nehezíteni az együttműködést.

A választások eredménye minket arra kötelez, hogy méginkább elmélyítsük azt a nevelő munkát, amelyet évtizedek óta ernyedetlen szorgalommal végzünk és amelynek következtében ebben az országban valóban lehetséges egy becsületes együttműködés. Mi akarjuk, de ez nem lehet egyoldalú!

Nógrádi Hírek 3.

1947. szeptember 19. Péntek.

